

**Jyvälän kansalaisopiston
osaamisperusteisten
kurssien opetussuunnitelma
kevätkausi 2024**

Jyväskylän kansalaisopiston osaamisperusteisten kurssien opetussuunnitelma kevätkausi 2024

Nimi	Jyväskylän kansalaisopiston osaamisperusteisten kurssien opetussuunnitelma kevätkausi 2024
Päätösnumero	011223
Hyväksyjä	Helena Huovila
Päätöspäivämäärä	1.12.2023
Voimaantulopäivämäärä	1.12.2023
Pdf luotu	1.12.2023

SISÄLTÖ

1. Jyvälän kansalaisopisto koulutuksen järjestäjänä.	1
1.1. Toiminta-ajatus.	1
1.2. Visio.	1
1.3. Arvot.	1
2. Osaamisperusteiset kurssit keväällä 2024.	2
2.1. Alexander-tekniikka, yksilöopetus, alkeet 1, 1 op.	2
2.2. TRE (Trauma and Tension Releasing Exercises) -peruskurssi, 1 op.	3
2.3. Huilunsoiton alkeiskurssi, 2 op.	3
2.4. Huilunsoiton peruskurssi, 3 op.	4
2.5. Kitaransoiton alkeiskurssi 1, 2,5 op.	6
2.6. Kitaransoiton alkeiskurssi 2, 2,5 op.	7
2.7. Kitaransoiton peruskurssi 1, 3,5 op.	8
2.8. Kitaransoiton peruskurssi 2, 3,5 op.	9
2.9. Kitaransoiton peruskurssi 3, 3,5 op.	10
2.10. Kitaransoiton jatkokurssi 1, 4 op.	11
2.11. Kitaransoiton jatkokurssi 2, 4 op.	12
2.12. Kitaransoiton jatkokurssi 3, 4 op.	13
2.13. Pianon ja/tai vapaan säestyksen alkeiskurssi A 1, 2 op.	14
2.14. Pianon ja/tai vapaan säestyksen alkeiskurssi A 2, 2 op.	15
2.15. Pianon ja/tai vapaan säestyksen peruskurssi B 1, 3,5 op.	16
2.16. Pianon ja/tai vapaan säestyksen peruskurssi B 2, 3,5 op.	17
2.17. Pianon ja/tai vapaan säestyksen peruskurssi B 3, 3,5 op.	18
2.18. Pianon ja/tai vapaan säestyksen peruskurssi B 4, 3,5 op.	19
2.19. Pianon ja/tai vapaan säestyksen peruskurssi B 5, 3,5 op.	20
2.20. Pianon ja/tai vapaan säestyksen peruskurssi B 6, 3,5 op.	21
2.21. Pianon ja/tai vapaan säestyksen peruskurssi B 7, 2 op.	22
2.22. Pianon ja/tai vapaan säestyksen jatkokurssi C 1, 2 op.	23
2.23. Pianon ja/tai vapaan säestyksen jatkokurssi C 2, 2 op.	24
2.24. Pianon ja/tai vapaan säestyksen jatkokurssi C 3, 2 op.	25
2.25. Pianon ja/tai vapaan säestyksen jatkokurssi C 4, 2 op.	26
2.26. Pianon ja/tai vapaan säestyksen jatkokurssi C 5, 2 op.	27
2.27. Pianon ja/tai vapaan säestyksen jatkokurssi C 6, 2 op.	28
2.28. Pianon ja/tai vapaan säestyksen jatkokurssi C 7, 2 op.	29
2.29. Pianonsoiton alkeiskurssi 1, 2 op.	30
2.30. Pianonsoiton alkeiskurssi 2, 2 op.	31
2.31. Pianonsoiton peruskurssi 1, 3,5 op.	32

2.32. Pianonsoiton peruskurssi 2, 3,5 op.	33
2.33. Pianonsoiton peruskurssi 3, 3,5 op.	34
2.34. Pianonsoiton jatkokurssi 1, 4 op.	35
2.35. Pianonsoiton jatkokurssi 2, 4 op.	37
2.36. Pianonsoiton jatkokurssi 3, 4 op.	38
2.37. Rumpujensoiton alkeiskurssi, 2 op.	39
2.38. Rumpujensoiton peruskurssi, 3,5 op.	39

1. Jyväskylän kansalaisopisto koulutuksen järjestäjänä

Kansalaisopisto on yksi vapaan sivistystyön oppilaitosmuodoista. Sitä ohjaa laki vapaasta sivistystyöstä. Kansalaisopistot ovat kaikille avoimia oppilaitoksia, joissa voi oppia uusia tietoja ja taitoja. Opetus on avointa kaikille iästä ja koulutustaustasta riippumatta.

Tehtävässään opisto nojaa vapaan sivistystyön laissa (Laki vapaasta sivistystyöstä 632/1998) määriteltyihin tehtäviin: ”Vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.”

Jyväskylän kansalaisopisto on Jyväskylän Setlementti ry:n ylläpitämä yksityinen vapaan sivistystyön oppilaitos, joka on toiminut Jyväskylässä vuodesta 1940 lähtien. Opistolla on vuosittain opiskelijoita noin 1900 ja valtionosuustunteja noin 3300. Opiston kurssien aihealueita on neljä: hyvinvointi, keho ja mieli, liikunta sekä musiikki. Valtaosa kursseista järjestetään Jyväskylän setlementitalossa Palokunnankadulla. Kursseja järjestetään myös Jyväskylässä eri kaupunginosissa kuten esimerkiksi Lohikoskella ja Kuokkalassa. Kansalaisopiston kurssitoiminnan lisäksi opisto järjestää kieli- ja kulttuurikoulutusta maahanmuuttajille, hanketoimintaa sekä tilauskoulutuksia.

1.1. Toiminta-ajatus

Jyväskylän kansalaisopiston toiminta-ajatuksena on tarjota oppimismahdollisuuksia tietojen, taitojen ja osaamisen kartuttamiseen sekä kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ylläpitämiseen ja tukemiseen. Koulutuksen tavoitteissa korostuvat yksilön monipuolinen kehittyminen sekä osallisuus ja vaikuttaminen yhteisöissä. Koulutuksessa painottuvat taito- ja taideaineet sekä kehon ja mielen hyvinvointiin liittyvät aineet.

1.2. Visio

Tuemme ihmisen kokonaisvaltaista kasvua tarjoamalla osaamista ja sen tunnistamista vahvistavaa koulutusta. Edistämme osallisuutta ja toimijuutta opiston toiminnassa selkeällä ja suunnitelmallisella viestinnällä sekä tavoitteellisella yhteistyöllä.

1.3. Arvot

Jyväskylän kansalaisopiston toiminta perustuu setlementtiliikkeen arvopohjaan. Jyväskylän Setlementti ry:n strategiassa on kiteytetty Jyväskylän arvot ja tehtävä seuraavasti: Jyväskylän toimintaa ohjaavia arvoja ovat yhdenvertaisuus, oikeudenmukaisuus, yhteisöllisyys, osallistuminen sekä ihmisten kohtaaminen, tukeminen, moninaisuuden arvostaminen ja kunnioittaminen. Toiminnan pohjana on luottamus ihmisiin ja heidän voimavaroihinsa.

2. Osaamisperusteiset kurssit keväällä 2024

Jyväskylän kansalaisopistossa on kevätkaudella 2024 tarjolla 98 kurssia. Niistä 27 tarjotaan osaamisperusteisesti, mikä on 28 prosenttia koko kurssitarjonnasta. Opiston kurssien aihealueet ovat hyvinvointi, keho ja mieli, liikunta sekä musiikki. Osaamisperusteiset kurssit ovat aihealueilta keho ja mieli sekä musiikki.

2.1. Alexander-tekniikka, yksilöopetus, alkeet 1, 1 op

Alexander-tekniikka keskittyy mielen ja kehon vaivattomaan käyttämiseen. Miten reagoin ympäristöstä tuleviin ja sisäisiin paineisiin? Miten liikun, istun, seison ja palaudun? Osaanko pysähtyä ja levätä? Ohjaanko toimintaani tietoisesti, vai suoriudunko arjesta vanhasta tottumuksesta? Alexander-tekniikka auttaa havaitsemaan ja muuttamaan sellaisia tapoja ja tottumuksia, joista ei enää ole hyötyä. Alkeiskurssilla keskitymme ryhtiin ja liikkumiseen liittyviin mielikuviin, jotka voivat aiheuttaa turhaa pinnistelyä ja kipua. Kun usein toistuvista asennoista ja liikkeistä tulee vaivattomampia, ja sillä on ajan myötä myönteinen vaikutus kaikkeen tekemiseen.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Käytät Alexander-tekniikkaa ohjatusti
- Käytät Alexander-tekniikkaa itsenäisesti
- Tiedät Alexander-tekniikan käyttökohteita ja taustaa
- Ymmärrät itsestä huolehtimisen merkityksen Alexander-tekniikan opiskelussa

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytytty/täydennettävä.
- Osallistut aktiivisesti kurssin harjoituksiin ja keskusteluihin.
- Teet oppimispäiväkirjan annettujen ohjeiden mukaisesti.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Harjoittelet tuolityöskentelyä ja aktiivista lepoasentoa opettajan ohjeiden mukaan.
- Käytät Alexander-tekniikkaa arjessa
- Osaat kertoa omin sanoin Alexander-tekniikasta.
- Tunnistat itseäsi kiinnostavia käyttökohteita.
- Käytät keskeistä sanastoa harjoitusten yhteydessä.
- Pidät tarvittaessa taukoa.
- Asetat opettajan avulla lyhyen tähtäimen tavoitteita itsellesi sopivalle tasolle: ei tylsää, eikä liian vaikeaa.

2.2. TRE (Trauma and Tension Releasing Exercises) -peruskurssi, 1 op

TRE-menetelmä perustuu yksinkertaiseen ja tehokkaaseen liikesarjaan, jota voit hyödyntää stressistä ja traumaattisista kokemuksista palautumiseen. Kurssilla opit tekemään TRE-harjoituksen niin, että voit tehdä harjoitusta myös itsenäisesti. Lisäksi opit ymmärtämään autonomisen hermoston toimintaa erilaisissa tilanteissa ja säätelemään vireystilaasi hyvinvointia ja toimintakykyä edistäväksi. Menetelmä soveltuu itsehoitomenetelmäksi, tukemaan terapiaprosesseja ja erityisen hyvin ammattiryhmille, jotka altistuvat työssään sijaistraumatisoitumiselle. Osallistujat haastatellaan lyhyesti puhelimitse ennen kurssin alkua.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Osaat tehdä TRE-harjoituksen itsenäisesti, turvallisesti ja omalle keholle sopivalla tavalla.
- Tiedät autonomisen hermoston rakenteen ja toiminnan eri tilanteissa sekä osaat tehdä vireystilaa sääteleviä harjoituksia.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/täydennettävä.
- Osallistut aktiivisesti lähiopetukseen.
- Harjoittelet itsenäisesti; suosituksena, että teet vähintään 4 kertaa TRE-harjoituksen itsenäisesti kurssin aikana.
- Teet oppimispäiväkirjan annetun ohjeistuksen mukaisesti.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaat tehdä TRE-harjoituksen lämmittelyliikkeet ja tärinää edistävät asennot.
- Osaat säädellä ja muokata harjoitusta niin, että se on turvallinen ja omalle kehollesi sopiva.
- Tiedät itsenäistä harjoittelua koskevat ohjeet ja osaat käyttää niitä harjoittelussa.
- Tunnistat vireystilaasi eri tilanteissa ja osaat käyttää vireystilasi säätelyssä TRE-harjoitusta.
- Osaat tehdä muita vireystilaa sääteleviä harjoituksia.

2.3. Huilunsoiton alkeiskurssi, 2 op

Kurssi on tarkoitettu kaikenikäisille aloittelijoille, jotka haluavat oppia soittamaan huilua. Kurssilla opitaan huilunsoittotekniikan, nuotinluvun ja musiikin teorian alkeet. Oppilaan omat toiveet huomioidaan melodioita valittaessa. Kurssin aikana opitaan soittamaan yksin ja yhdessä.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukuvuosi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaisesti.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Osaat huilunkäsittelyn alkeet
- Osaat oikean soittoasennon ja soittotekniikan alkeet
- Osaat nuotinluvun ja musiikin teorian alkeet
- Osaat soittaa helppoja melodioita ja osaat yhteissoittoa

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytyt / täydennettävä
- Käyt aktiivisesti soittotunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona
- Esität tunnilla tai konsertissa ainakin kaksi hyvin harjoiteltua melodiaa, joista ainakin toisen soitat säestyksen kanssa
- Arvioit itse osaamistasi

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- osaat koota huilun oikeaoppisesti
- osaat kuivata huilun soiton jälkeen
- osaat tarkistaa huilun kunnan
- tiedät, miten huilu viritetään matalammaksi tai korkeammaksi
- osaat soittaa ergonomisessa soittoasennossa
- osaat käyttää tarkoituksenmukaisesti huilunsoitossa tarvittavia lihaksia
- osaat hengittää alas ja tukea joustavasti ilmapatsaalla ääntä
- osaat suunnata ilmavirtaa suukappaleeseen tilanteen mukaan
- osaat sormittaa ja soittaa ääniä oktaavin alalta
- osaat soittaa kielittäen ja legatossa
- osaat soittaa duuriasteikon ja duurikolmisoinnun
- osaat soittaa molliasteikon ja mollikolmisoinnun
- osaat soittaa äänet b1 ja fis1, ja osaat muuttaa nämä äänet palautusmerkillä ääniksi h1 ja f1
- osaat soittaa melodioita, joissa on perusrytmejä ja huomioida myös näiden rytmien samankestoiset tauot
- osaat soittaa tahtiosoituksen mukaisesti neljäsosanuottien mukaan (2/4, 3/4 ja 4/4)
- osaat soittaa sekä hitaasti että nopeasti
- osaat tapaila korvakuulolta helppoja sävelkulkuja
- osaat soittaa vähintään kaksi helppoa melodiaa, ja esität ne joko soittotunnilla tai konsertissa
- osaat soittaa yksin ja yhdessä

2.4. Huilunsoiton peruskurssi, 3 op

Kurssi sopii kaikenikäisille jo jonkin verran huilua soittaneille, jotka haluavat kehittää soittotaitojaan. Huilun toimintaperiaate tulee kerratuksi ja huilunsoiton perustekniikka ja

nuotinlukutaito kehittyvät lisää. Kurssilla opitaan soittamaan jo vaativampia kappaleita sekä opitaan soittamaan yksin ja yhdessä. Oppilaan omat toiveet huomioidaan kappaleita valittaessa.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukuvuosi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaisesti.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Osaat huilunkäsittelyn perusasiat
- Osaat oikean soittoasennon ja soittotekniikan perusasiat
- Osaat nuotinluvun ja musiikin teorian perusteet
- Osaat soittaa melodioita ja osaat yhteissoittoa

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksyty/täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti soittotunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Esität tunnilla tai konsertissa hyvin harjoiteltua erilaisia kappaleita, joista ainakin yhden soitat säestyksen kanssa.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- osaat koota huilun oikeaoppisesti
- osaat kuivata huilun soiton jälkeen
- osaat tarkistaa huilun kunnon
- osaat virittää huilun ja osaat halutessasi käyttää viritysmittaria
- osaat soittaa ergonomisessa soittoasennossa
- osaat käyttää tarkoituksenmukaisesti huilunsoitossa tarvittavia lihaksia
- osaat hengittää alas ja tukea joustavasti ilmapatsaalla ääntä
- osaat suunnata ilmavirtaa suukappaleeseen tilanteen mukaan
- osaat sormittaa ja soittaa ääniä kahden oktaavin alalta
- osaat soittaa kielittämällä, legatossa ja staccatossa
- osaat soittaa useita duuri- ja mollikolmisointuja sekä useita duuri- ja molliasteikkoja
- osaat soittaa melodioita, joissa on monipuolisesti erilaisia rytmejä ja osaat huomioida myös näiden rytmien samankestoiset tauot
- osaat soittaa perusrhythmien lisäksi myös pisteellisiä rytmejä, synkoopeja ja trioleja
- osaat soittaa tahtiosoituksen mukaisesti sekä neljäsosanuottien että kahdeksanosanuottien mukaan (2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8)
- osaat soittaa eri tempoissa
- osaat soittaa eri nyansseilla
- osaat tapailia korvakuulolta tuttuja melodioita tai sävelkulkuja
- osaat soittaa useita erityylisiä, tunnelmaltaan tai tempoltaan erilaisia kappaleita
- osaat soittaa yksin ja yhdessä sekä säestyksen kanssa

2.5. Kitaransoiton alkeiskurssi 1, 2,5 op

Kurssi sopii kaikenikäisille aloittelijoille, jotka haluavat oppia soittamaan akustista kitaraa. Opit säestämään soinnuilla helppoja lauluja ja opit myös soittamaan pieniä melodioita. Sointumerkit, otetaulukko ja nuotinluku tulevat tutuiksi. Omat toiveesi otetaan huomioon kappaleita valitessa.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukuvuosi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Tiedät oikean soittoasennon ja soittotekniikan.
- Tunnet kitaran rakenteen.
- Osaat soittaa sointuja ja säestää niillä lauluja tai kappaleita.
- Osaat soittaa pieniä helppoja melodioita.
- Osaat nuotinluvun alkeet.
- Osaat yhteissoittoa.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytyt/täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti soittotunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Esität tunnilla tai konsertissa ainakin yhden hyvin harjoitellun melodian ja yhden säestyksen.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaat istua oikein ja pitää kitaraa luontevasti sylissäsi.
- Osaat pitää kätet rentoina ja oikeassa asennossa.
- Tiedät kitaran eri osien nimitykset.
- Osaat luetella kielten nimet ja numeroinnin.
- Tiedät sormien numeroinnin ja nimitykset.
- Osaat lukea otetaulukkoa.
- Osaat tavallisimmat duuri-, molli- ja septimisoinnut helppoissa sävellajeissa.
- Osaat soittaa pitkiä sointuja peukalolla tai plektralla.
- Osaat erilaisia helppoja säestyskompeja eri rytmeissä ja tahtilajeissa (esim. tasajakoinen 4/4 tai valssi 3/4).
- Osaat soittaa yksiaänisiä melodioita vuoronäppäilyllä I asemassa käyttäen 1-, 2- ja 3-kieliä.
- Osaat näppäillä sekä tirando- että apoyando-tekniikalla.
- Osaat soittaa nuoteista ja mallista korvakuulolta.
- Tunnistat nuotit G-avaimelta yhden oktaavin alueelta (g1 - g2) ja tiedät mistä kohtaa ne löytyvät kitarasta I asemassa.

- Tunnet erimittaiset nuotit kahdeksasosanuotista kokonuottiin ja osaat soittaa niitä helpoissa rytmeissä ja tahtilajeissa.
- Osaat säestää laulajia tai toisia soittajia.
- Osaat soittaa melodioita yhdessä toisen soittajan kanssa.

2.6. Kitaransoiton alkeiskurssi 2, 2,5 op

Kurssi sopii kaikenikäisille aloittelijoille, jotka haluavat oppia soittamaan akustista kitaraa. Opit säestämään soinnuilla helppoja lauluja ja opit myös soittamaan pieniä melodioita. Sointumerkit, otetaulukko ja nuotinluku tulevat tutuiksi. Omat toiveesi otetaan huomioon kappaleita valitessa.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukuvuosi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Tavoitteiden kuvaus

Alkeiskurssi 1:n osaamistavoitteiden ja arviointikriteerien lisäksi:

Kurssin käytyäsi

- Osaat soittaa sointuja ja säestää niillä lauluja tai kappaleita.
- Osaat soittaa helppoja melodioita.
- Osaat nuotinluvun alkeet.
- Osaat yhteissoittoa.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytytty/täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti soittotunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Esität tunnilla tai konsertissa ainakin yhden hyvin harjoitellun melodian ja yhden säestyksen.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaat tavallisimpien duuri-, molli- ja septimisointujen lisäksi dim-sointuja ja helpoimpia barré-sointuja.
- Osaat soittaa jaettuina sointuja sekä helppoja näppäilykuvioita peukalolla ja sormilla.
- Osaat erilaisia helppoja säestyskompeja eri rytmeissä ja tahtilajeissa (2/4, 3/4, 4/4, 6/8).
- Osaat soittaa melodioita I asemassa käyttäen kaikkia kieliä joko vuoronäppäilyllä tai peukalolla.
- Osaat soittaa nuoteista ja mallista korvakuulolta.
- Tunnistat nuotit G-avaimelta vähän yli kahden oktaavin alueelta (e - a2) ja tiedät mistä kohtaa ne löytyvät kitarasta I asemassa.
- Osaat säestää laulajia tai toisia soittajia.
- Osaat soittaa melodioita yhdessä toisen soittajan kanssa.

2.7. Kitaransoiton peruskurssi 1, 3,5 op

Kurssi sopii kaikenikäisille kitaraa jo muutaman vuoden soittaneille harrastajille. Opit lisää sointuja ja erilaisia säestystapoja. Opit soittamaan näppäilemällä myös moniäänisiä melodioita. Omat toivomuksesi otetaan huomioon kappaleita valitessa, voit soittaa sekä klassista että kevyttä musiikkia. Harjoittelemme myös yhteissoittoa ja korvakuulolta soittamista.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukuvuosi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Osaat virittää kitaran.
- Osaat säestää lauluja tai kappaleita.
- Osaat soittaa melodioita.
- Osaat nuotinlukua ja musiikin teoriaa.
- Osaat hahmottaa kappaleen rakenteen.
- Osaat yhteissoittoa.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytytty/täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti soittotunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Esität tunnilla tai konsertissa yhden hyvin harjoitellun kaksiaänisen kappaleen ja yhden säestyksen lukukaudessa.
- Arviot itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaat virittää kitaran viritysmittarin avulla tai kuulonvaraisesti ääniraudan tai pianon avulla.
- Osaat hyvin kaikki duuri-, molli- ja septimisoinnut, joissa on vapaita kieliä.
- Osaat soittaa myös dim-sointuja ja helpoimpia barré-sointuja.
- Osaat soittaa erityyppisiä säestyskompeja eri rytmeissä ja tahtilajeissa (esim. vaihtobasso ja valssikomppi).
- Osaat käyttää säestyksissä myös erilaisia näppäilykuvioita.
- Osaat soittaa myös kaksiaänisiä melodioita sormilla ja peukalolla I ja II asemissa (vastaten perustasoa 1).
- Osaat kiinnittää huomiota melodialinjan legatoon.
- Tunnistat nuotit G-avaimelta kolmen oktaavin alueelta (e - e3).
- Tunnet erimittaiset nuotit kuudestoistaosanuoteista kokonuottiin, myös pisteelliset nuotit ja triolit, ja osaat soittaa niitä eri rytmeissä ja tahtilajeissa.
- Tunnet etumerkit ja löydät niiden osoittamat sävelet kitarasta.
- Osaat intervallit priimistä oktaaviin.
- Osaat soittaa helppoja duuri- ja molliasteikoita kahden oktaavin alueelta käyttäen vapaita kieliä (esim. C, G, F, a, e, d).

- Osaat keskeisimpiä esitysmerkintöjä, kuten esimerkiksi äänen voimakkuuteen liittyvät (pp - ff) tai kertauksia osoittavat merkinnät.
- Ymmärrät kappaleen muotorakenteen (esim. ABA).
- Osaat erottaa melodian säkeet ja tehdä niiden väliin hengityksiä.
- Osaat säestää laulajia tai toisia soittajia.
- Osaat soittaa melodioita yhdessä muiden kanssa.

2.8. Kitaransoiton peruskurssi 2, 3,5 op

Kurssi sopii kaikenikäisille kitaraa jo muutaman vuoden soittaneille harrastajille. Opit lisää sointuja ja erilaisia säestystapoja. Opit soittamaan näppäilemällä myös moniäänisiä melodioita. Omat toivomuksesi otetaan huomioon kappaleita valitessa, voit soittaa sekä klassista että kevyttä musiikkia. Harjoittelemme myös yhteissoittoa ja korvakuulolta soittamista.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukuvuosi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Tavoitteiden kuvaus

Peruskurssi 1:n osaamistavoitteiden ja arviointikriteerien lisäksi:

Kurssin käytyäsi

- Osaat säestää lauluja tai kappaleita.
- Osaat soittaa melodioita.
- Osaat nuotinlukua ja musiikin teoriaa.
- Tiedät mikä on tabulatuuri.
- Osaat hahmottaa kappaleen rakenteen.
- Osaat yhteissoittoa.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytyt/täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti soittotunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Esität tunnilla tai konsertissa yhden hyvin harjoitellun moniäänisen kappaleen ja yhden säestyksen lukukaudessa.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaat soittaa lisää barré-sointuja sekä erikoisempia sointuja (esim. maj7, sus).
- Osaat soittaa pitkiä ja jaettuja sointuja sekä erilaisia murtosointuja.
- Osaat soittaa erityylisiä säestyskompeja eri rytmeissä ja tahtilajeissa ja soveltaa niitä uusiin kappaleisiin.
- Osaat soittaa moniäänisiä kappaleita helpoissa sävellajeissa I ja II asemassa (vastaten perustaso 1 - 2)

- Osaat muuttaa äänensävyä soittamalla ääniaukon eri puolilta (sul tasto ja ponticello).
- Osaat soittaa lisää vapaita kieliä sisältäviä duuri- ja molliasteikkoja kahden oktaavin alueelta.
- Tunnet keskeistä musiikkisanastoa ja esityserkintöjä, kuten esimerkiksi äänen voimakkuuteen, tempoon ja kertauksiin liittyvät merkinnät.
- Osaat lukea tabulatuuria ja hyödyntää sitä melodian soitossa.
- Tunnistat kappaleen muotorakenteen ja osaat muuttaa soittotapaasi eri osissa.
- Tunnistat toistuvia sointukiertoja.
- Osaat säestää laulajia tai toisia soittajia.
- Osaat soittaa melodioita yhdessä muiden kanssa.

2.9. Kitaransoiton peruskurssi 3, 3,5 op

Kurssi sopii kaikenikäisille kitaraa jo muutaman vuoden soittaneille harrastajille. Opit lisää sointuja ja erilaisia säestystapoja. Opit soittamaan näppäilemällä myös moniäänisiä melodioita. Omat toivomuksesi otetaan huomioon kappaleita valitessa, voit soittaa sekä klassista että kevyttä musiikkia. Harjoittelemme myös yhteissoittoa ja korvakuulolta soittamista.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukuvuosi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Tavoitteiden kuvaus

Peruskurssi 2:n osaamistavoitteiden ja arviointikriteerien lisäksi:

Kurssin käytyäsi

- Osaat säestää lauluja tai kappaleita.
- Osaat soittaa melodioita.
- Osaat nuotinlukua ja musiikin teoriaa.
- Osaat yhteissoittoa ja improvisointia.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti soittotunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Esität tunnilla tai konsertissa yhden hyvin harjoitellun moniäänisen kappaleen ja yhden säestyksen lukukaudessa.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaat soittaa yleisimpiä barré-sointuja eri asemissa sekä erikoisempia sointuja (esim. maj7, sus, dim, 6, add9).
- Osaat suunnitella erityylyisiä säestyksiä uusiin kappaleisiin ja vaihdella tyyliä kappaleen osien välillä.

- Osaat soinnuttaa helppoja kappaleita käyttäen sointuasteita I, IV ja V7.
- Osaat säestää helppoja kappaleita korvakuulolta.
- Osaat soittaa klassisen musiikin eri aikakausien ja/tai kevyen musiikin tyylien kappaleita (vastaten perustasoa 2).
- Osaat soittaa melodioita ja kappaleita myös esimerkiksi III ja V asemissa ja vaihtaa asemaa kappaleen sisällä.
- Tunnistat helpot sävellajit.
- Tiedät sointuasteet I, IV ja V.
- Osaat säestää laulajia tai toisia soittajia.
- Osaat soittaa melodioita yhdessä muiden kanssa esimerkiksi duo- tai triokokoonpanoissa.
- Osaat improvisoida lyhyitä melodioita yksin tai toisen soittajan kanssa.

2.10. Kitaransoiton jatkokurssi 1, 4 op

Kurssi sopii kaikenikäisille kitaransoitossa jo pitkälle edenneille soittajille. Opit soittamaan melodioita ja kappaleita kitaran eri asemissa ja löydät sävelet myös kauempaa otelaudalta. Opit lisää säestystapoja eri tyyleillä ja rytmeillä. Omat toiveesi otetaan huomioon kappalevalinnassa, voit soittaa sekä klassista että kevyttä musiikkia. Harjoittelemme myös yhteissoittoa ja korvakuulolta soittamista.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukuvuosi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Osaat säestää lauluja ja kappaleita.
- Osaat soittaa erityyppisiä klassisen tai kevyen musiikin kappaleita ja melodioita.
- Osaat nuotinlukua ja musiikin teoriaa.
- Osaat yhteissoittoa.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytyt/täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti soittotunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Osaat harjoitella uusia kappaleita itsenäisesti ja luoda niihin omia tulkintoja.
- Esität tunnilla tai konsertissa yhden hyvin harjoitellun moniäänisen kappaleen ja yhden säestyksen lukukaudessa.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaat hyvin tavanomaiset soinnut, barré-sointuja ja erikoissointuja.
- Osaat siirtää barré-sointuja eri asemiin.
- Osaat soittaa erityyppisiä säestyskomppeja monenlaisissa rytmeissä ja tahtilajeissa.
- Osaat käyttää säestyksissä useita näppäilykuvioita ja niiden yhdistelmiä.

- Osaat säestää erityyylisiä kappaleita tyylinmukaisesti.
- Osaat soittaa kolmimuunteisia säestysrytmejä.
- Osaat soittaa bassokulkuja.
- Osaat soittaa kitarakappaleita ja etydejä eri aikakausilta (vastaten perustasoa 2 - 3).
- Osaat soittaa legato-säveliä vasemmalla kädellä.
- Osaat lisätä melodiasävelten alle sointujen pohjasävelet ja soittaa ne yhtäaikaan melodiasävelten kanssa.
- Tunnet nuotit G-avaimelta kolmen oktaavin alueelta (e - e3) ja löydät sävelet myös kauempaa otelaudalta esim. V tai VII asemasta.
- Osaat soittaa duuri- ja molliasteikkoja myös ilman vapaita kieliä kahden oktaavin alueelta.
- Tiedät tavallisten kolmi- ja nelisointujen rakenteen ja osaat itse muodostaa niitä (duuri-, molli- ja "seiskasoinnut").
- Osaat keskeistä musiikkisanastoa ja keskeiset esityserkinnät ja otat ne huomioon soitossasi.
- Osaat säestää laulajia tai toisia soittajia.
- Osaat soittaa melodioita ja kappaleita yhdessä muiden kanssa.

2.11. Kitaransoiton jatkokurssi 2, 4 op

Kurssi sopii kaikenikäisille kitaransoitossa jo pitkälle edenneille soittajille. Opit soittamaan melodioita ja kappaleita kitaran eri asemassa ja löydät sävelet myös kauempaa otelaudalta. Opit lisää säestystapoja eri tyyleillä ja rytmeillä. Omat toiveesi otetaan huomioon kappalevalinnassa, voit soittaa sekä klassista että kevyttä musiikkia. Harjoittelemme myös yhteissoittoa ja korvakuulolta soittamista.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukuvuosi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Tavoitteiden kuvaus

Jatkokurssi 1:n osaamistavoitteiden ja arviointikriteerien lisäksi:

Kurssin käytyäsi

- Osaat säestää lauluja ja kappaleita.
- Osaat soittaa erityyylisiä klassisen tai kevyen musiikin kappaleita ja melodioita.
- Osaat nuotinlukua ja musiikin teoriaa.
- Osaat yhteissoittoa.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti soittotunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Osaat harjoitella uusia kappaleita itsenäisesti ja luoda niihin omia tulkintoja.
- Esität tunnilla tai konsertissa yhden hyvin harjoitellun moniäänisen kappaleen ja yhden säestyksen lukukaudessa.

- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Keksit itse erilaisia säestysrytmejä ja näppäilykuviota.
- Keksit itse tyylinmukaisia säestyksiä kappaleisiin ja osaat luoda vaihtelua eri osien välillä.
- Osaat soittaa tyylinmukaisesti eri aikakausien tai kevyen musiikin tyylien kappaleita.
- Osaat lisätä melodian alle sointujen pohjasävelten lisäksi muitakin sointusäveliä ja soittaa ne yhtä aikaa.
- Osaat soittaa lisää duuri- ja molliasteikkoja myös ilman vapaita kieliä kahden oktaavin alueelta.
- Tiedät myös vähennettyjen ja ylinousevien kolmisointujen rakenteen ja osaat itse muodostaa niitä.
- Osaat säestää laulajia tai toisia soittajia.
- Osaat soittaa melodioita ja kappaleita yhdessä muiden kanssa.

2.12. Kitaransoiton jatkokurssi 3, 4 op

Kurssi sopii kaikenikäisille kitaransoitossa jo pitkälle edenneille soittajille. Opit soittamaan melodioita ja kappaleita kitaran eri asemissa ja löydät sävelet myös kauempaa otelaudalta. Opit lisää säestystapoja eri tyyleillä ja rytmeillä. Omat toiveesi otetaan huomioon kappalevalinnassa, voit soittaa sekä klassista että kevyttä musiikkia. Harjoitteleme myös yhteissoittoa ja korvakuulolta soittamista.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukuvuosi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Tavoitteiden kuvaus

Jatkokurssi 2:n osaamistavoitteiden ja arviointikriteerien lisäksi:

Kurssin käytyäsi

- Osaat säestää lauluja ja kappaleita vaikeammilla soinnuilla ja tyyleillä.
- Osaat soittaa erityyppisiä klassisen tai kevyen musiikin kappaleita ja melodioita.
- Osaat nuotinlukua ja musiikin teoriaa.
- Osaat hahmottaa kappaleen rakenteen.
- Osaat yhteissoittoa ja improvisointia.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytyt/täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti soittotunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Osaat harjoitella uusia kappaleita itsenäisesti ja luoda niihin omia tulkintoja.
- Esität tunnilla tai konsertissa yhden hyvin harjoitellun moniäänisen kappaleen ja yhden säestyksen lukukaudessa.

- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaat soinnuttaa helppoja kappaleita perustehojen I-IV-V7-I lisäksi myös esim. sointukululla I-II7-V7-I .
- Keksit säestyksiin alku- ja loppusoittoja sekä pieniä sooloja.
- Osaat soittaa kappaleita ja etydejä (vastaten perustasoa 3).
- Osaat soinnuttaa pieniä melodioita ja lisätä melodian alle sointusäveliä.
- Tunnistat yleisimmät sävellajit.
- Tunnet kvinttiympyrän.
- Tunnistat sointuasteet I, II, IV, V ja VI ja osaat käyttää niitä soinnutuksissa.
- Tiedät myös erikoisempien sointujen rakenteen ja osaat itse muodostaa niitä (esim. sus, dim7, maj7, 6, add9).
- Tunnistat myös laajempia muotorakenteita ja osaat soittaa eri osia eri tyylillä (esim. rondo ABACA tai kevyen musiikin rakenteen intro, säkeistö, välisoitto, kertosaie ja outro).
- Osaat säestää laulajia tai toisia soittajia.
- Osaat soittaa melodioita ja kappaleita yhdessä muiden kanssa.
- Osaat improvisoida lyhyitä melodioita ja sointukulkuja yksin tai toisen soittajan kanssa.

2.13. Pianon ja/tai vapaan säestyksen alkeiskurssi A 1, 2 op

Monipuolista ja innostavaa yksilöopetusta pianonsoittoharrastusta aloittaville lapsille ja aikuisille. Aluksi opetellaan lauluja korvakuulolta, improvisoidaan, opitaan soittotekniikan perusasioita ja harjoitellaan yhteissoittoa. Nuotinlukua opitaan ensin sointumerkeistä soittaen. Samalla monipuolinen käytännön soittotaito kehittyy. Oppimateriaalina käytetään Suvi Ranttilan laatiman Luovasti Pianolla 1 -kirjan lukuja 1-3.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukuvuosi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Osaat korvakuulolta soittamisen alkeita
- Osaat hyvän alkeissoittotekniikan
- Osaat nuotinluvun alkeita
- Osaat transponoinnin alkeita
- Osaat improvisoinnin ja säveltämisen alkeita
- Osaat säestämisen ja yhteissoiton alkeita
- Harjoittelet esiintymistä

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/täydennettävä.

- Käyt aktiivisesti tunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Teet hyväksytysti soittotehtävät ja kirjalliset tehtävät tunneilla.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaat soittaa korvakuulolta helppoja lauluja mallista soittamalla.
- Tiedät luonnollisen, rennon ja joustavan soittoasennon sekä käden asennon.
- Osaat soittaa lyhyitä, puolipitkiä, pitkiä, voimakkaita ja hiljaisia ääniä (staccato, portato, legato, f ja p).
- Osaat valkoisten koskettimien nimet ja löydät nopeasti oikean koskettimen pianosta.
- Harjoittelet löytämään perussykkeen kuulemastasi musiikista. Osaat kävellä, taputtaa tai soittaa jollakin rytmisoittimella perussykettä kuulemasi musiikin tahdissa.
- Osaat lukea nuotista rytmejä 1, 2, 3 ja 4.
- Osaat soittaa toiselta korkeudelta vähintään kaksi yksinkertaista laulua.
- Keksit omia melodioita vapaasti annetuilla sävelillä yhdessä toisen soittajan kanssa ja yksin soittaessasi.
- Osaat säestää yhdellä soinnulla soinnutettuja lauluja.
- Osaat soittaa yhdessä toisen laulajan tai soittajan kanssa.
- Soitat konsertissa tai tunnilla videolle yhden kappaleen.

2.14. Pianon ja/tai vapaan säestyksen alkeiskurssi A 2, 2 op

Monipuolista ja innostavaa yksilöopetusta pianonsoittoharrastusta aloittaville lapsille ja aikuisille. Aluksi opetellaan lauluja korvakuulolta, improvisoidaan, opitaan soittotekniikan perusasioita ja harjoitellaan yhteissoittoa. Nuotinlukua opitaan ensin sointumerkeistä soittaen. Samalla monipuolinen käytännön soittotaito kehittyy. Oppimateriaalina käytetään Suvi Ranttilan laatiman Luovasti Pianolla -kirjan (2023) lukua 4-5 ja opiskelijan omia toivekappaleita.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukuvuosi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Osaat soittaa helppoja kappaleita nuoteista
- Osaat sointumerkeistä soittamisen alkeita
- Osaat säestämisen ja yhteissoiton alkeita
- Osaat improvisoinnin ja säveltämisen alkeita
- Harjoittelet esiintymistä

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti tunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.

- Teet hyväksytysti soittotehtävät ja kirjalliset tehtävät tunneilla.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaat lukea nuotteja c1, d1, e1, f1, g1, a1, h1 ja c2.
- Osaat lukea nuotista rytmit 1, 2, 3, 4, ja 0,5 + 0,5.
- Osaat soittaa sointumerkeistä niin, että soitat oikealla kädellä melodiaa ja vasemmalla kädellä sointujen pohjasäveliä ja helppoa vaihtobassoa.
- Osaat säestää kahdella soinnulla soinnutettuja lauluja.
- Osaat soittaa yhdessä toisen laulajan tai soittajan kanssa.
- Pystyt pitämään tasaisen perussykkeen toisen kanssa soittaessasi ja levytyksen päälle soittaessasi.
- Keksit oman sävellyksen annetuilla sävelillä.
- Osaat soittaa kappaleen alku-, väli- tai loppusoiton improvisoimalla.
- Osaat improvisoida nuotissa lukevalla rytmillä.
- Harjoittelet tunnelmaimprovisointia.
- Soitat konsertissa tai tunnilla videolle yhden kappaleen.

2.15. Pianon ja/tai vapaan säestyksen peruskurssi B 1, 3,5 op

Peruskursseilla opit lukemaan nuotteja sujuvasti. Kaiken korkuiset nuotit, kaikenlaiset rytmit ja kaikenlaiset kolmisoinnut tulevat tutuiksi. Opit soittamaan kappaleita sointumerkeistä, korvakuulolta ja tarkasta nuottikuvasta, soinnuttamaan lauluja kolmella soinnulla sekä improvisoimaan ja säveltämään. Säestäminen ja muu yhteissoitto sekä musiikinteorian asioiden oppiminen ovat tärkeä osa soitonopetusta. Omia toivekappaleita on mahdollista soittaa soittotunneilla.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin 1,5 vuotta. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Osaat lukea nuotista kaiken korkuisia säveliä
- Osaat soittotekniikan perusteita
- Osaat soittaa kappaleita sointumerkeistä, korvakuulolta ja tarkasta nuottikuvasta
- Osaat säestämisen ja yhteissoiton perusteita
- Osaat improvisoinnin perusteita
- Harjoittelet esiintymistä

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti tunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.

- Teet hyväksytysti soittotehtävät ja kirjalliset tehtävät tunneilla.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaat lukea kaiken korkuisia nuotteja G- ja F-avaimella.
- Osaat soittaa intervaleja ja kolmisointuja.
- Harjoittelet soittamaan melodian ja 2. äänen 3, 4 tai 6 alemmaa.
- Osaat käyttää pedaalia.
- Harjoittelet tekemään kappaleisiin voimakkuudenvaihteluita: pp,p,mp, mf, f, ff, cresc ja dim.
- Osaat soittaa sointumerkeistä oikealla kädellä melodiaa ja vasemmalla kädellä kolmisointuja erilaisilla vasemman käden säestystavoilla.
- Osaat kirjoittaa nuotit vähintään yhdestä korvakuulolta opettelemastasi laulusta.
- Osaat soittaa kappaleita tarkasta nuottikuvasta.
- Osaat säestää lauluja balladi-, beat-, valssi- ja vuorokäsikompeilla.
- Osaat soittaa yhdessä toisen laulajan tai soittajan kanssa.
- Osaat improvisoida intervaleilla ja kolmisoinnuilla.
- Osaat muunnella kalevalaisen laulun melodiaa.
- Harjoittelet mielikuvaimprovisointia.
- Soitat konsertissa tai tunnilla videolle yhden kappaleen.

2.16. Pianon ja/tai vapaan säestyksen peruskurssi B 2, 3,5 op

Peruskursseilla opit lukemaan nuotteja sujuvasti. Kaiken korkuiset nuotit, kaikenlaiset rytmit sekä kaikenlaiset kolmisoinnut tulevat tutuiksi. Opit soittamaan kappaleita sointumerkeistä, korvakuulolta ja tarkasta nuottikuvasta, soinnuttamaan lauluja kolmella soinnulla sekä improvisoimaan ja säveltämään. Säestäminen ja muu yhteissoitto sekä musiikinteorian asioiden oppiminen ovat tärkeä osa soitonopetusta. Omia toivekappaleita on mahdollista soittaa soittotunneilla.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin 1,5 vuotta. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Osaat lukea nuotteja, joissa on taukoja sekä ylennettyjä ja alennettuja säveliä
- Osaat soittaa duuri- ja mollikolmisointuja.
- Osaat soittotekniikan perusteita
- Osaat soittaa ja säestää kappaleita sointumerkeistä, korvakuulolta ja tarkasta nuottikuvasta
- Osaat improvisoinnin perusteita
- Harjoittelet esiintymistä

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty / täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti tunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Teet hyväksytysti soittotehtävät ja kirjalliset tehtävät tunneilla.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaat lukea nuotteja, joissa on tilapäisiä ylennys-, alennus- ja palautusmerkkejä tai kiinteä etumerkintä.
- Osaat lukea nuotteja 0,5, 1, 2, 3 ja 4 sekä taukoja 0,5, 1, 2, 3 ja 4.
- Osaat soittaa erilaisia kaarituksia ja kertaat muut fraseeraustavat (legato, portato ja staccato).
- Löydät koskettimistolta kaikki duuri- ja mollikolmisoinnut.
- Harjoittelet lisää sointumerkeistä soittamista ja säestämistä.
- Osaat soittaa yhdessä toisen laulajan tai soittajan kanssa.
- Harjoittelet lisää tarkasta nuottikuvasta soittamista.
- Kirjoitat nuotit vähintään yhdestä korvakuulolta opettelemastasi laulusta.
- Harjoittelet tekemään kappaleen melodiasta oman muunnelman.
- Harjoittelet kiinnittämään huomiota improvisoimasi melodian rytmeihin.
- Harjoittelet toisen soittajan huomioimista ja tukemista improvisoidessa.
- Harjoittelet tarinainimisointia.
- Soitat konsertissa tai tunnilla videolle yhden kappaleen.

2.17. Pianon ja/tai vapaan säestyksen peruskurssi B 3, 3,5 op

Peruskursseilla opit lukemaan nuotteja sujuvasti. Kaiken korkuiset nuotit, kaikenlaiset rytmit sekä kaikenlaiset kolmisoinnut tulevat tutuiksi. Opit soittamaan kappaleita sointumerkeistä, korvakuulolta ja tarkasta nuottikuvasta, soinnuttamaan lauluja kolmella soinnulla sekä improvisoimaan ja säveltämään. Säestäminen ja muu yhteissoitto sekä musiikin teorian asioiden oppiminen ovat tärkeä osa soitonopetusta. Omia toivekappaleita on mahdollista soittaa soittotunneilla.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin 1,5 vuotta. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Osaat lukea nuotista kahden iskun mittaiset rytmikokonaisuudet
- Osaat soittotekniikan perusteita
- Osaat soittaa kaikenlaisia 3-sointuja ja niiden käännöksiä.
- Osaat soittaa ja säestää eri tyyllisiä kappaleita
- Harjoittelet esiintymistä

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty / täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti tunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Teet hyväksytysti soittotehtävät ja kirjalliset tehtävät tunneilla.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaat hahmottaa rytmit 1,5+0,5, 0,5+1,5 ja 0,5+1+0,5 kahden iskun mittaisina kokonaisuuksina.
- Osaat soittaa oikealla kädellä melodian ja 2. äänen kohtiin, joissa sointu vaihtuu.
- Löydät pianosta kaikenlaiset 3-soinnut: D, M, V, Y, D-5, sus4, sus2 sekä niiden käännökset.
- Osaat soittaa 3-sointujen käännöksiä säestäessäsi ja basistin kanssa tai bändissä soittaessasi.
- Osaat soittaa ja säestää balladi-kappaleita niin, että soitat vasemmalla kädellä pitkiä bassosäveliä, beat-bassoa, stridea tai laajoja murtosointuja, esim. 1 5 8. Osaat säestää balladi-kappaleita niin, että soitat oikealla kädellä 3-sointujen säveliä monessa eri järjestyksessä tai pitkinä ääninä.
- Osaat soittaa ja säestää beat-kappaleita perus-beat-bassolla ja joillakin 1/8 bassovariaatioilla.
- Soitat konsertissa tai tunnilla videolle yhden kappaleen.

2.18. Pianon ja/tai vapaan säestyksen peruskurssi B 4, 3,5 op

Peruskursseilla opit lukemaan nuotteja sujuvasti. Kaiken korkeiset nuotit, kaikenlaiset rytmit sekä kaikenlaiset kolmisoinnut tulevat tutuiksi. Opit soittamaan kappaleita sointumerkeistä, korvakuulolta ja tarkasta nuottikuvasta, soinnuttamaan lauluja kolmella soinnulla sekä improvisoimaan ja säveltämään. Säestäminen ja muu yhteissoitto sekä musiikin teorian asioiden oppiminen ovat tärkeä osa soitonopetusta. Omia toivekappaleita on mahdollista soittaa soittotunneilla.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukuvuosi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Osaat lukea nuotista rytmejä, joissa on 1/16 -nuotteja
- Osaat soittotekniikan perusteita
- Osaat soittaa ja säestää erityyppisiä kappaleita
- Harjoittelet esiintymistä

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty / täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti tunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Teet hyväksytysti soittotehtävät ja kirjalliset tehtävät tunneilla.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaat lukea nuotista yhden iskun mittaisia rytmikokonaisuuksia 0,25+0,25+0,25+0,25, 0,5+0,25+0,25, 0,25+0,25+0,5, 0,25+0,5+0,25, 0,75+0,25 ja 0,25+0,75
- Osaat soittaa oikealla kädellä melodian ja soinnun kohtiin, joissa sointu vaihtuu.
- Osaat soittaa ja säestää humppa-, jenkka-, polkka- ja valssikappaleita niin, että soitat vasemmalla kädellä vaihtobassoa ja bassokuljetuksia.
- Osaat soittaa ja säestää beat- ja balladikappaleita 1/8 ja 1/16 -bassovariaatioilla.
- Osaat soittaa melodista säestystä add9:jä tai muita lisäsäveliä lisäämällä balladikappaleita säestäessäsi.
- Soitat konsertissa tai tunnilla videolle yhden kappaleen.

2.19. Pianon ja/tai vapaan säestyksen peruskurssi B 5, 3,5 op

Peruskursseilla opit lukemaan nuotteja sujuvasti. Kaiken korkuiset nuotit, kaikenlaiset rytmit sekä kaikenlaiset kolmisoinnut tulevat tutuiksi. Opit soittamaan kappaleita sointumerkeistä, korvakuulolta ja tarkasta nuottikuvasta, soinnuttamaan lauluja kolmella soinnulla sekä improvisoimaan ja säveltämään. Säestäminen ja muu yhteissoitto sekä musiikin teorian asioiden oppiminen ovat tärkeä osa soitonopetusta. Omia toivekappaleita on mahdollista soittaa soittotunneilla.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukuvuosi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Osaat lukea nuotteja 6/8 ja 12/8 -tahtilajeissa.
- Osaat soittaa joitakin 4-sointuja.
- Osaat soittotekniikan perusteita
- Osaat soittaa ja säestää erityylyisiä kappaleita.
- Harjoittelet esiintymistä.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty / täydennettävä.

- Käyt aktiivisesti tunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Teet hyväksytysti soittotehtävät ja kirjalliset tehtävät tunneilla.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaat lukea nuotista 3 iskun mittaisia rytmikokonaisuuksia 6/8- ja 12/8 tahtilajeissa.
- Löydät oikeat koskettimet sointuihin Dmaj7, D7, D6, Mmaj7, M7 ja M6 sekä niiden käännöksiin.
- Osaat sointumerkeistä säestäessäsi soittaa oikealla kädellä 3- ja 4 sointujen käännöksiä.
- Osaat soittaa oikealla kädellä melodian ja 3- tai 4 soinnun kohtiin, joissa sointu vaihtuu.
- Osaat soittaa ja säestää trioli-beat kappaleita.
- Osaat soittaa melodista säestystä add9:jä tai muita lisäsäveliä lisäämällä balladi-, beat- ja trioli-beat-kappaleita säestäessäsi.
- Soitat konsertissa tai tunnilla videolle yhden kappaleen.

2.20. Pianon ja/tai vapaan säestyksen peruskurssi B 6, 3,5 op

Peruskursseilla opit lukemaan nuotteja sujuvasti. Kaiken korkuiset nuotit, kaikenlaiset rytmit sekä kaikenlaiset kolmisoinnut tulevat tutuiksi. Opit soittamaan kappaleita sointumerkeistä, korvakuulolta ja tarkasta nuottikuvasta, soinnuttamaan lauluja kolmella soinnulla sekä improvisoimaan ja säveltämään. Säestäminen ja muu yhteissoitto sekä musiikin teorian asioiden oppiminen ovat tärkeä osa soitonopetusta. Omia toivekappaleita on mahdollista soittaa soittotunneilla.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukuvuosi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Osaat lukea nuoteista svengaavia, 3-muunteisia kappaleita
- Osaat soittaa kaikenlaisia 4-sointuja
- Osaat soittotekniikan perusteita
- Osaat soittaa ja säestää erityylisiä kappaleita
- Osaat improvisoinnin perusteita
- Harjoittelet esiintymistä

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty / täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti tunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Teet hyväksytysti soittotehtävät ja kirjalliset tehtävät tunneilla.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaat soittaa nuotissa lukevia 3 muunteisia rytmejä.
- Perehdyt 3 muunteisen musiikin fraseeraamiseen ja painotuksiin
- Löydät oikeat koskettimet kaikenlaisiin 4 sointuihin ja niiden käännöksiin.
- Osaat laajentaa nuottiin merkityt 3 soinnut 4 soinnuiksi.
- Osaat sointumerkeistä säestäessäsi soittaa oikealla kädellä 3- ja 4 sointujen käännöksiä.
- Osaat soittaa oikealla kädellä melodian ja 3- tai 4 soinnun kohtiin, joissa sointu vaihtuu.
- Osaat soittaa ja säestää shuffle- ja/tai foxtrot-kappaleita.
- Osaat soittaa ja säestää tasaisia ja 3 muunteisia rock-blues-kappaleita.
- Harjoittelet bluesimprovisointia.
- Harjoittelet improvisointia motiivin pohjalta. Keksit motiivin, josta aloitat ja muuntelet motiivin melodiana ja/tai rytmiä seuraavissa tahdeissa.
- Soitat konsertissa tai tunnilla videolle yhden kappaleen.

2.21. Pianon ja/tai vapaan säestyksen peruskurssi B 7, 2 op

Peruskursseilla opit lukemaan nuotteja sujuvasti. Kaiken korkuiset nuotit, kaikenlaiset rytmit sekä kolmisoinnut tulevat tutuiksi. Opit soittamaan kappaleita sointumerkeistä, korvakuulolta ja tarkasta nuottikuvasta, soinnuttamaan lauluja kolmella soinnulla sekä improvisoimaan ja säveltämään. Säestäminen ja muu yhteissoitto sekä musiikinteorian oppiminen ovat tärkeä osa soitonopetusta. Omia toivekappaleita on mahdollista soittaa soittotunneilla.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukukausi. Alka voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Osaat soittotekniikan perusteita
- Osaat duurisävellajit sekä duuriasteikkoja
- Osaat soinnuttaa duuri- ja mollikappaleita
- Osaat improvisoinnin ja transponoinnin perusteita

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytyt/täydennettävä.

Osaamisen osoittaminen:

- Käyt aktiivisesti tunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Teet hyväksytysti soittotehtävät ja kirjalliset tehtävät tunneilla.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaat soittaa helpoissa kappaleissa oikealla kädellä melodian ja soinnun kohtiin, joissa sointu vaihtuu.

- Osaat kaikki duurisävelläjät lorujen tai kvinttiympyrän avulla ja löydät duuriasteikkoihin kuuluvat sävelet pianosta.
- Osaat soinnuttaa nuoteista opeteltavia duuri- ja mollikappaleita kolmella soinnulla I, IV ja V7.
- Löydät duuri- ja mollikappaleiden melodioita korvakuulolta ja osaat soinnuttaa niitä 3 soinnulla.
- Osaat säveltää oman kappaleen tai improvisoida omaa melodiaa soinnuttamiesi laulujen sointuihin.
- Ymmärrät, miten improvisointiosuuteen valitaan sopivat sävelet.
- Osaat transponoida soinnuttamiasi kappaleita toiseen sävellajiin.

2.22. Pianon ja/tai vapaan säestyksen jatkokurssi C 1, 2 op

Jatkokurssit on tarkoitettu pitkällä oleville soittajille, joilla on hyvä nuotinlukutaito. Voit suorittaa kurseja missä tahansa järjestyksessä oman kiinnostuksen mukaan. Voit perehtyä esim. neli- ja viisisointuihin, popin, rockin, gospelin, iskelmän, bluesin, latinalaisamerikkalaisen musiikin tai jazzin tyylilajeihin sointumerkeistä soittamalla tai säestämällä, populaarimusiikissa käytettäviin sointukiertoihin sekä ammattitasoiseen populaarimusiikin soinnuttamiseen.

Tällä komppikurssilla opit säestämään kappaleita vähintään kymmenellä popin, rockin, iskelmämusiikin, amerikkalaisen gospelin, countryn, bluesin, latinalaisamerikkalaisen musiikin ja jazz-musiikin komppeja oman kiinnostuksesi mukaan. Valitse mieluiten sellaiset kompit, joita et ole aikaisemmin opetellut.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukukausi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Perehdyt moniin länsimaisen populaarimusiikin tyylisuuntiin ja niiden tyylilajeihin sekä latinalaisamerikkalaiseen populaarimusiikkiin.
- Osaat soittaa nelisointuja.
- Osaat soittaa melodisia säestyksiä.
- Osaat säestää sointumerkeistä.
- Harjoittelet esiintymistä.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytyt/täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti tunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Teet hyväksytysti soittotehtävät ja kirjalliset tehtävät tunneilla.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Valitset itse 10 komppia, jotka ovat popia, rockia, iskelmämusiikkia, gospelia, bluesia, jazzia, countrya, tai latinalaisamerikkalaista populaarimusiikkia.
- Osaat soittaa valitsemasi kompit niin hyvin, että pystyt säestämään toista soittajaa.
- Osaat soittaa kaikenlaisia kolmi- ja nelisoituja sekä niiden käännöksiä.
- Osaat soittaa melodista säestystä improvisoimalla esim. balladiin, beatiin, trioli-beatiin, valssiin, hitaaseen valssiin, jazz-valssiin, jazz-balladiin, bossa novaan, bluesiin tai countryyn.
- Osaat säestää vähintään kolme kappaletta harjoittelemillasi säestyskompeilla.
- Säestät konsertissa tai tunnilla vähintään yhden kappaleen.

2.23. Pianon ja/tai vapaan säestyksen jatkokurssi C 2, 2 op

Jatkokurssit on tarkoitettu pitkällä oleville soittajille, joilla on hyvä nuotinlukutaito. Voit suorittaa kurseja missä tahansa järjestyksessä oman kiinnostuksen mukaan. Voit perehtyä esim. neli- ja viisisointuihin, popin, rockin, gospelin, iskelmän, bluesin, latinalaisamerikkalaisen musiikin tai jazzin tyylilajeihin sointumerkeistä soittamalla tai säestämällä, populaarimusiikissa käytettäviin sointukiertoihin sekä ammattitasoiseen populaarimusiikin soinnuttamiseen.

Tällä komppikurssilla saat hyvän yleiskuvan länsimaisen ja latinalaisamerikkalaisen populaarimusiikin tyylisuunnista ja niiden tyylilajeista. Opettelet popin, rockin, iskelmämusiikin, amerikkalaisen gospelin, countryn, bluesin, latinalaisamerikkalaisen musiikin ja jazz-musiikin kompeja oman kiinnostuksesi mukaan niin, että opit säestämään kappaleita vähintään 10 eri tyyliin säestyskompilla, joita et ole soittanut jatkokurssilla C1.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukukausi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Perehdyt moniin länsimaisen populaarimusiikin tyylisuuntiin ja niiden tyylilajeihin sekä latinalaisamerikkalaiseen populaarimusiikkiin.
- Osaat soittaa viisisointuja.
- Osaat soittaa melodisia säestyksiä.
- Osaat säestää sointumerkeistä.
- Harjoittelet esiintymistä.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti tunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Teet hyväksytysti soittotehtävät ja kirjalliset tehtävät tunneilla.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Valitset itse 10 komppia, jotka ovat iskelmämusiikkia, gospelia, bluesia, jazzia, countrya, pop ja rockia tai latinalaisamerikkalaista populaarimusiikkia ja joita et ole opetellut C1 -kursilla.
- Osaat soittaa valitsemasi kompit niin hyvin, että pystyt säestämään toista soittajaa.
- Osaat säestää jonkun jazz-kappaleen tai bossa nova -kappaleen A- ja B-muotoisilla viisisoinnuilla.
- Osaat soittaa melodista säestystä improvisoimalla esim. balladiin, beatiin, trioli-beatiin, valssiin, hitaaseen valssiin, jazz-valssiin, jazz-balladiin, bossa novaan, bluesiin tai countryyn.
- Osaat säestää vähintään kolme kappaletta harjoittelemillasi säestyskompeilla.
- Säestät konsertissa tai tunnilla vähintään yhden kappaleen.

2.24. Pianon ja/tai vapaan säestyksen jatkokurssi C 3, 2 op

Jatkokurssit on tarkoitettu pitkällä oleville soittajille, joilla on hyvä nuotinlukutaito. Voit suorittaa kurseja missä tahansa järjestyksessä oman kiinnostuksen mukaan. Voit perehtyä esim. neli- ja viisisointuihin, popin, rockin, gospelin, iskelmän, bluesin, latinalaisamerikkalaisen musiikin tai jazzin tyylilajeihin sointumerkeistä soittamalla tai säestämällä, populaarimusiikissa käytettäviin sointukiertoihin sekä ammattitasoiseen populaarimusiikin soinnuttamiseen.

Tällä sointumerkeistä soittamisen kurssilla opit, mitä oikealla kädellä voi soittaa melodian lisäksi ja mitä vasemmalla kädellä voi soittaa. Voit opetella esimerkiksi balladiin, beatiin, humppaan, valssiin ja trioli-beatiin sopivia teknisesti haastavia soittotapoja.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukukausi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Osaat soittaa oikealla kädellä melodian ja 2. äänen erilaisilla tavoilla.
- Osaat soittaa oikealla kädellä melodian ja soinnun erilaisilla tavoilla.
- Osaat soittaa vasenta kättä eri tavoilla.
- Osaat soittaa sointumerkeistä.
- Osaat lukea nuotista kaikenlaisia rytmejä.
- Harjoittelet esiintymistä.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytyt/täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti tunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Teet hyväksytysti soittotehtävät ja kirjalliset tehtävät tunneilla.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaat soittaa oikealla kädellä melodiaa ja 2. ääntä kolmella tavalla: soitat 2. äänen sävelille, joissa sointu vaihtuu, jätät 2. äänen soimaan pitkänä äänenä ja soitat 2. äänen jokaiselle melodiasävelelle.
- Osaat soittaa oikealla kädellä melodiaa ja soinnun neljällä tavalla: soitat sointuun kuuluvia säveliä sävelille, joissa sointu vaihtuu, jätät sointuun kuuluvat sävelet soimaan pitkänä äänenä, soitat sointuun kuuluvia säveliä jokaiselle melodiasävelelle tai soitat melodiaa ja sointua komppaamalla.
- Osaat soittaa vasemmalla kädellä bassoa pitkinä ääninä tai saman tyylin kompassa olevalla usein käytetyllä bassorytmillä.
- Osaat erilaisia laajoja murtosointuja.
- Osaat soittaa stridea.
- Osaat soittaa vaihtobassoa sekä nousevia ja laskevia bassokuljetuksia.
- Osaat soittaa vähintään kolme erityylistä kappaletta teknisesti haastavilla soittotavoilla.
- Osaat soittaa nuotista yhden ja kahden iskun mittaiset kokonaisuudet 2/4-, 3/4- ja 4/4-tahtilajeissa.
- Osaat soittaa nuotista sellaisetkin yhden ja kahden iskun mittaiset kokonaisuudet, joissa joku nuotti on korvattu tauolla.
- Osaat lukea nuotista rytmejä, joissa on kaaria iskujen ja tahtiviivojen yli.
- Soitat konsertissa tai tunnilla videolle vähintään yhden kappaleen.

2.25. Pianon ja/tai vapaan säestyksen jatkokurssi C 4, 2 op

Jatkokurssit on tarkoitettu pitkällä oleville soittajille, joilla on hyvä nuotinlukutaito. Voit suorittaa kurseja missä tahansa järjestyksessä oman kiinnostuksen mukaan. Voit perehtyä esim. neli- ja viisisointuihin, popin, rockin, gospelin, iskelmän, bluesin, latinalaisamerikkalaisen musiikin tai jazzin tyylilajeihin sointumerkeistä soittamalla tai säestämällä, populaarimusiikissa käytettäviin sointukiertoihin sekä ammattitasoiseen populaarimusiikin soinnuttamiseen.

Tällä sointumerkeistä soittamisen kurssilla opit, mitä oikealla kädellä voi soittaa melodian lisäksi ja mitä vasemmalla kädellä voi soittaa. Voit opetella esim. bluesiin, jazziin, reggaeeseen ja latinalaisamerikkalaiseen musiikkiin sopivia teknisesti haastavia soittotapoja.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukukausi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Osaat soittaa oikealla kädellä melodian ja 2. äänen erilaisilla tavoilla.
- Osaat soittaa oikealla kädellä melodian ja soinnun erilaisilla tavoilla.
- Osaat soittaa vasenta kättä eri tavoilla.
- Osaat soittaa sointumerkeistä.
- Osaat lukea nuotista kaikenlaisia rytmejä.
- Harjoittelet esiintymistä.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytyt/täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti tunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Teet hyväksytysti soittotehtävät ja kirjalliset tehtävät tunneilla.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaat soittaa oikealla kädellä melodiaa ja 2. ääntä kolmella tavalla: soitat 2. äänen sävelille, joissa sointu vaihtuu, jätät 2. äänen soimaan pitkänä äänenä ja soitat 2. äänen jokaiselle melodiasävelille.
- Osaat soittaa oikealla kädellä melodiaa ja soinnun neljällä tavalla: soitat sointuun kuuluvia säveliä sävelille, joissa sointu vaihtuu, jätät sointuun kuuluvat sävelet soimaan pitkänä äänenä, soitat sointuun kuuluvia säveliä jokaiselle melodiasävelille tai soitat melodiaa ja sointua komppaamalla.
- Osaat soittaa kvinttejä (power chord), bluesiin 5 6 ja 5 6 7 6 -vuorottelua ja jazziin kahta sointuun kuuluvaa säveltä tai A- ja B-muotoisia sointuja (left hand voicing), bluesissa tai swingissä walking bassoa sekä esim. trioli-beatissa tai reggaessa melodista bassoa 3-sointujen sävelillä.
- Osaat soittaa vähintään kolme erityylistä kappaletta teknisesti haastavilla soittotavoilla.
- Osaat soittaa nuotista kaikki 6/8- ja 12/8-tahtilajeissa olevat rytmit ja kaikki 3-muunteiset rytmit.
- Osaat soittaa nuotista sellaisetkin rytmit, joissa joku nuotti on korvattu tauolla.
- Osaat lukea nuotista rytmejä, joissa on kaaria iskujen ja tahtiviivojen yli.
- Soitat konsertissa tai tunnilla videolle vähintään yhden kappaleen.

2.26. Pianon ja/tai vapaan säestyksen jatkokurssi C 5, 2 op

Jatkokurssit on tarkoitettu pitkällä oleville soittajille, joilla on hyvä nuotinlukutaito. Voit suorittaa kurseja missä tahansa järjestyksessä oman kiinnostuksen mukaan. Voit perehtyä esim. neli- ja viisisointuihin, popin, rockin, gospelin, iskelmän, bluesin, latinalaisamerikkalaisen musiikin tai jazzin tyylilajeihin sointumerkeistä soittamalla tai säestämällä, populaarimusiikissa käytettäviin sointukiertoihin sekä ammattitasoiseen populaarimusiikin soinnuttamiseen.

Tämä jatkokurssi on soinnuttamiseen painottuva kurssi, jolla opettelet soinnuttamista seitsemällä soinnulla duurissa ja mollissa. Lisäksi harjoittelet sävellajeja, asteikkoja, korvakuulolta soittamista, transponointia ja improvisointia.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukukausi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Osaat soittotekniikan perusteita.
- Osaat duuri- ja mollisävellajit sekä duuri- ja molliasteikkoja.
- Osaat soinnuttaa ja uudelleen soinnuttaa duuri- ja mollikappaleita.
- Osaat improvisoinnin ja transponoinnin perusteita.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti tunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Teet hyväksytysti soittotehtävät ja kirjalliset tehtävät tunneilla.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaat soittaa oikealla kädellä melodian ja 3- tai 4 soinnun kohtiin, joissa sointu vaihtuu.
- Osaat kaikki mollisävellajit lorujen tai kvinttiympyrän avulla ja löydät luonnollisiin ja harmonisiin molliasteikkoihin kuuluvat sävelet pianosta.
- Tunnistat kappaleiden sävellajit etumerkinnästä ja melodian viimeisestä sävelestä.
- Osaat soinnuttaa nuoteista opeteltavia duuri- ja mollikappaleita 4–7 soinnulla I, II, III, IV, V7, VI ja VII.
- Löydät duuri- ja mollikappaleiden melodioita korvakuulolta ja osaat soinnuttaa niitä 4–7 soinnulla.
- Osaat säveltää oman kappaleen tai improvisoida omaa melodiaa soinnuttamiesi laulujen sointuihin.
- Ymmärrät, miten improvisointiosuuteen valitaan sopivat sävelet.
- Osaat transponoida soinnuttamiasi kappaleita toiseen sävellajiin.
- Osaat säveltää oman kappaleen, jossa on melodia ja hyvät soinnut.

2.27. Pianon ja/tai vapaan säestyksen jatkokurssi C 6, 2 op

Jatkokurssit on tarkoitettu pitkällä oleville soittajille, joilla on hyvä nuotinlukutaito. Voit suorittaa kurseja missä tahansa järjestyksessä oman kiinnostuksen mukaan. Voit perehtyä esim. neli- ja viisisointuihin, popin, rockin, gospelin, iskelmän, bluesin, latinalaisamerikkalaisen musiikin tai jazzin tyylilajeihin sointumerkeistä soittamalla tai säestämällä, populaarimusiikissa käytettäviin sointukiertoihin sekä ammattitasoiseen populaarimusiikin soinnuttamiseen.

Tämä populaarimusiikin soinnuttamiskurssi on hyvä kurssi omia sovituksia tai sävellyksiä tekeville sekä nuotteihin merkittyjä sointuja paranteleville ihmisille. – Pidätyksiä, kaksois-, kolmois- ja neloispidätyksiä, väldominanteja, tritonuskorvaavuuksia, muunnesäveliä ja modaalaisia lainasointuja käyttämällä pystyt tekemään upealta kuulostavia soinnutuksia populaarimusiikkikappaleisiin. Tälle jatkokurssille tulemisen edellytyksenä on jatkokurssi 5:n asioiden osaaminen eli 3–7 soinnulla soinnuttamisen osaaminen.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukukausi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Osaat käyttää soinnuttaessa väldominanteja.
- Osaat tehdä soinnutuksiin pidätyksiä.

- Osaat käyttää soinnuttaessa sointujen muunnosäveliä.
- Osaat käyttää soinnuttaessa modaalisia lainasointuja.
- Osaat hyödyntää soinnuttaessa asteittaisia ja kromaattisia bassokulkuja.
- Osaat parannella nuottiin merkittyjä sointuja.
- Osaat hyödyntää oppimiasi soinnutustapoja omissa sävellyksissä tai sovituksissa.
- Harjoittelet esiintymistä.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti tunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Teet hyväksytysti soittotehtävät ja kirjalliset tehtävät tunneilla.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaat tehdä soinnuttaessa tai uudelleen soinnuttaessa kappaleeseen välidominantteja V7I, VII7I ja tritonuskorvaavuuksia.
- Osaat tehdä I ja V asteen soinnuille pidätyksiä sekä kaksois-, kolmois- ja nelospidätyksiä.
- Osaat hyödyntää soinnuttaessa tai uudelleen soinnuttaessa sointujen muunnosäveliä, esim. C Cmaj7 C7 C6 C+ C, C C/H C/A C/G, Dm Do Dm, C C+ Am ja V7-soinnussa 5:n ja 9:n muuntelu
- Osaat käyttää muunnosmollin sointuasteita ja modaalisia lainasointuja duurissa ja muunnosduurin sointuasteita ja modaalisia lainasointuja mollissa.
- Osaat tehdä uudelleen soinnuttamalla asteittain tai kromaattisesti nousevia tai laskevia bassokulkuja.
- Uudelleensoinnutat vähintään 2 biisiä.
- Teet vähintään yhden oman sävellyksen tai sovituksen ja soinnutat ne tällä kurssilla oppimallasi tavalla.
- Soitat konsertissa tai tunnilla videolle yhden oman sävellyksen tai sovituksen, jonka olet soinnuttanut tällä kurssilla oppimallasi tavalla.

2.28. Pianon ja/tai vapaan säestyksen jatkokurssi C 7, 2 op

Jatkokurssit on tarkoitettu pitkällä oleville soittajille, joilla on hyvä nuotinlukutaito. Voit suorittaa kurseja missä tahansa järjestyksessä oman kiinnostuksen mukaan. Voit perehtyä esim. neli- ja viisisointuihin, popin, rockin, gospelin, iskelmän, bluesin, latinalaisamerikkalaisen musiikin tai jazzin tyylilajeihin sointumerkeistä soittamalla tai säestämällä, populaarimusiikissa käytettäviin sointukiertoihin sekä ammattitasoiseen populaarimusiikin soinnuttamiseen.

Tällä kurssilla opit populaarimusiikissa käytettävät sointukierrot. Erilaisten Aku Ankka -kiertojen, kvinttikiertojen, blues-kiertojen, dimikiertojen ja Rhymn Changes -sointukierron tunnistaminen nopeuttaa monien kappaleiden opettelemista. Sointukierrot ovat myös hyviä pohjia omille sävellyksille.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukukausi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Osaat soittaa populaarimusiikissa käytettäviä sointukierroja.
- Osaat transponointia.
- Osaat tunnistaa erilaisilla sointukierroilla meneviä kappaleita.
- Osaat soittaa tai säestää erilaisilla sointukierroilla meneviä kappaleita.
- Osaat improvisointia tai säveltämistä.
- Harjoittelet esiintymistä.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti tunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Teet hyväksytysti soittotehtävät ja kirjalliset tehtävät tunneilla.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Soitat erilaisia Turn Aroundeija eli kiertokulkuja eli "Aku Ankka -kiertoja".
- Soitat "uuden Aku Ankka -kierron" ja sen muunnelmia popissa.
- Soitat erilaisia kvinttikiertoja: diatoninen kvinttikierto duurissa ja mollissa, reaalin kvinttikierto ja II–V-kierto duurissa.
- Soitat Rhyhm'n Changesin eli rytmikierron.
- Soitat ns. dimikierron.
- Soitat myös Coltrane-changes -sointukierron, joka on harvinainen.
- Soitat erilaisia blueskiertoja: rock-blues, molliblues ja jazz-blues.
- Transponoit vähintään 8 sointukierroa johonkin toiseen sävellajiin.
- Löydät laulukirjasta vähintään 5 kappaletta, joiden soinnutuksessa on käytetty jotain sointukierroa.
- Osaat soittaa tai säestää sointumerkeistä tai korvakuulolta vähintään 3 erilaisilla sointukierroilla menevää kappaletta.
- Harjoittelet improvisointia tai keksit oman sävellyksen vähintään 3 sointukiertoon.
- Soitat konsertissa tai tunnilla videolle yhden oman sävellyksen tai sovituksen, jonka olet soinnuttanut tällä kurssilla oppimallasi tavalla.

2.29. Pianonsoiton alkeiskurssi 1, 2 op

Kurssi sopii kaikenikäisille aloittelijoille tai aiemmin opitun kertaajille. Opit hyvän soittoasennon ja oikean soittotekniikan. Opit soittamaan pieniä kappaleita sekä korvakuulolta että nuoteista. Harjoittelemme myös yhteissoittoa ja improvisointia. Omat toiveesi otetaan huomioon kappaleiden valinnassa.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukuvuosi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Tiedät oikean soittoasennon ja soittotekniikan.
- Osaat soittaa helppoja ja lyhyitä kappaleita.
- Osaat nuotinluvun alkeet.
- Osaat soittaa kappaleita eri voimakkuuksilla ja soittotavoilla.
- Osaat yhteissoittoa ja improvisointia.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytytty/täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti soittotunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Esität tunnilla tai konsertissa yhden hyvin harjoitellun kappaleen lukukaudessa.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaat istua rentona ja ryhdikkäänä oikealla korkeudella ja etäisyydellä pianon koskettimista.
- Osaat pitää käden rentona ja oikeassa asennossa sekä pitää myös olkapääntä rentoina.
- Osaat joustaa ranteella, pitää sormet kaarevina ja käyttää käsivarren painoa soittamiseen.
- Tiedät valkoisten koskettimien nimet.
- Tiedät sormien numeroinnin.
- Osaat soittaa mallista korvakuulolta.
- Osaat soittaa nuoteista kahdella kädellä.
- Osaat soittaa vasemmalla kädellä sointumerkistä soinnun pohjasäveltä samalla kun oikea käsi soittaa melodiaa.
- Tunnistat nuotteja G- ja F-avaimelta (kaikki väliltä f - g1).
- Tunnistat erimittaiset nuotit ja vastaavat tauot kahdeksasosanuotista kokonuottiin ja osaat soittaa niitä helpoissa rytmeissä ja tahtilajeissa.
- Tiedät voimakkuusmerkinnät p ja f, samoin voimistumisen ja hiljentymisen merkinnät.
- Osaat soittaa säveliä ja melodioita portatona, legatona ja staccatona.
- Osaat soittaa yhdessä toisen soittajan kanssa.
- Osaat improvisoida lyhyitä sävelkuluja yksin tai toisen soittajan kanssa.

2.30. Pianonsoiton alkeiskurssi 2, 2 op

Kurssi sopii noin vuoden verran pianoa soittaneille tai aiemmin opitun kertaajille. Kertaamme hyvän soittoasennon ja oikean soittotekniikan. Opit soittamaan pieniä kappaleita sekä korvakuulolta että nuoteista. Opit lisää nuotteja ja musiikin teoriaa. Harjoitteleme myös yhteissoittoa ja improvisointia. Omat toiveesi otetaan huomioon kappaleiden valinnassa.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukuvuosi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Tavoitteiden kuvaus

Alkeiskurssi 1 osaamistavoitteiden ja arviointikriteerien lisäksi seuraavat:

Kurssin käytyäsi

- Osaat soittaa helppoja kappaleita.
- Osaat nuotinluvun alkeet.
- Osaat soittaa kappaleita eri voimakkuuksilla ja soittotavoilla.
- Osaat yhteissoittoa ja improvisointia.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytytty/täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti soittotunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Esität tunnilla tai konsertissa yhden hyvin harjoitellun kappaleen lukukaudessa.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Tiedät valkoisten ja tavallisimpien mustien koskettimien nimet.
- Osaat soittaa mallista korvakuulolta.
- Osaat soittaa nuoteista kahdella kädellä.
- Osaat soittaa vasemmalla kädellä sointumerkistä soinnun pohjasäveltä, vaihtobassoa tai kvinttiä samalla kun oikea käsi soittaa melodiaa.
- Tunnistat nuotit G-avaimelta väliltä c1-c2 ja F-avaimelta väliltä c-c1.
- Tunnistat erimittaiset nuotit ja vastaavat tauot kahdeksasosanuotista kokonuottiin ja osaat soittaa niitä helpoissa rytmeissä ja tahtilajeissa.
- Tiedät voimakkuusmerkinnät p, mp, mf ja f, samoin voimistumisen ja hiljentymisen merkinnät.
- Osaat soittaa säveliä ja melodioita portatona, legatona ja staccatona.
- Tiedät mikä on säe ja osaat tehdä käden hengityksiä.
- Osaat soittaa yhdessä toisen soittajan kanssa.
- Osaat improvisoida lyhyitä melodioita yksin tai toisen soittajan kanssa.

2.31. Pianonsoiton peruskurssi 1, 3,5 op

Kurssi sopii kaikenikäisille jo muutaman vuoden soittaneille harrastajille. Aluksi kertaamme millainen on hyvä soittoasento ja oikea soittotekniikka. Kurssilla opit soittamaan erityyppisiä kappaleita kevyestä klassiseen omien mieltymystesi mukaan. Opit lisää nuotinlukutaitoa ja musiikin teoriaa. Opit soittamaan myös sointumerkkien avulla. Harjoitteleme myös yhteissoittoa ja improvisointia sekä korvakuulolta soittamista.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukuvuosi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Osaat soittaa erityylisiä kevyen ja/tai klassisen musiikin kappaleita.
- Osaat nuotinlukua ja musiikin teoriaa.
- Tunnet esitysmerkintöjä sekä keskeistä musiikkisanastoa.
- Osaat yhteissoittoa ja improvisointia.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytytty/täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti soittotunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Esität tunnilla tai konsertissa yhden hyvin harjoitellun kappaleen lukukaudessa.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaat soittaa jo vähän vaikeampia kappaleita (pianokoulujen taso 1-2).
- Osaat soittaa vasemmalla kädellä sointumerkeistä pitkiä sointuja oikean käden soittaessa melodiaa.
- Tunnistat nuotit G- ja F-avaimelta usean oktaavin alueelta (väliä C - c3).
- Tunnistat aika-arvot ja vastaavat tauot kuudestoistaosanuotteihin asti, myös pisteelliset nuotit.
- Osaat soittaa aika-arvoja eri rytmeissä ja tahtilajeissa.
- Tunnistat etumerkit ja löydät kaikki ylennetyt ja alennetut sävelet koskettimilta.
- Osaat intervallit priimistä oktaaviin.
- Osaat soittaa duuri- ja molliasteikkoja sekä kolmisointuja yhteen merkkiin asti (b - #).
- Osaat muodostaa ja soittaa perusmuotoisia ja käännettyjä duuri- ja mollisointuja valkoisilla koskettimilla kummallakin kädellä.
- Tiedät dynaamiset eli äänen voimakkuuteen liittyvät merkinnät (pp - ff, crescendo, diminuendo).
- Tiedät myös muita keskeisiä musiikkitermejä, kuten tempomerkintöjä ja muita esitysohjeita.
- Osaat soittaa yhdessä toisen soittajan kanssa.
- Osaat improvisoida lyhyitä melodioita yksin tai toisen soittajan kanssa.

2.32. Pianonsoiton peruskurssi 2, 3,5 op

Kurssi sopii kaikenikäisille jo muutaman vuoden soittaneille harrastajille. Opit soittamaan erityylisiä kappaleita kevyestä klassiseen omien mieltymystesi mukaan. Nuotinlukutaitosi ja teorian tuntemuksesi kehittyvät. Opit soittamaan monipuolisesti myös sointumerkkien avulla. Harjoittelemme myös yhteissoittoa ja improvisointia sekä korvakuulolta soittamista.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukuvuosi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Tavoitteiden kuvaus

Peruskurssi 1:n osaamistavoitteiden ja arviointikriteerien lisäksi:

Kurssin käytyäsi

- Osaat soittaa erityyylisiä kevyen ja/tai klassisen musiikin kappaleita oman valintasi mukaan.
- Osaat nuotinlukua ja musiikin teoriaa.
- Osaat esitysmerkinnät sekä keskeistä musiikkisanastoa.
- Osaat hahmottaa kappaleen rakenteen.
- Osaat yhteissoittoa ja improvisointia.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytytty/täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti soittotunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Esität tunnilla tai konsertissa yhden hyvin harjoitellun kappaleen lukukaudessa.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaat soittaa eri aikakausien ja tyylien musiikkia tyylinmukaisesti.
- Osaat käyttää pedaalia.
- Osaat soittaa vasemmalla kädellä sointumerkeistä myös jaetuilla ja murtosoinnuilla oikean käden soittaessa melodiaa.
- Osaat soittaa helppoja säestyksiä (esim. valssi tai vaihtobasso).
- Tunnistat hyvin nuotit G- ja F-avaimelta usean oktaavin alueelta (väliltä C - c3).
- Tunnistat aika-arvot ja vastaavat tauot kuudestoistaosanuotteihin asti, osaat myös pisteelliset nuotit ja triolit.
- Osaat soittaa aika-arvoja tavallisimmissa rytmeissä ja tahtilajeissa (2/4, 3/4, 4/4, 6/8).
- Osaat soittaa duuri- ja molliasteikkoja sekä kolmisointuja kahteen merkkiin asti (bb - ##).
- Osaat muodostaa ja soittaa tavallisimpia perusmuotoisia ja käännettyjä duuri-, molli- ja duuripienseptimisointuja ("seiskasointu") kummallakin kädellä.
- Osaat musiikin artikulointia eli erilaisia soittotapoja ja niiden yhdistelmiä (portato, staccato, legato).
- Tiedät yleisimmät musiikkitermit ja osaat soittaa niiden mukaan.
- Ymmärrät kappaleen muotorakenteen (esim. ABA).
- Osaat erottaa kappaleen säkeet ja soittaa musiikkia hengittäen.
- Osaat soittaa yhdessä toisen soittajan kanssa.
- Osaat improvisoida lyhyitä melodioita yksin tai toisen soittajan kanssa.

2.33. Pianonsoiton peruskurssi 3, 3,5 op

Kurssi sopii kaikenikäisille jo useita vuosia soittaneille harrastajille. Syvennät osaamistasi ja opit soittamaan erityyylisiä kappaleita kevyestä klassiseen omien toiveidesi mukaan. Nuotinlukutaitosi

kehittyä ja opit lisää musiikin teoriaa. Opit soittamaan monipuolisesti myös sointumerkkien avulla. Harjoittelemme myös yhteissoittoa ja improvisointia sekä korvakuulolta soittamista.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukuvuosi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Tavoitteiden kuvaus

Peruskurssi 2:n osaamistavoitteiden ja arviointikriteerien lisäksi:

Kurssin käytyäsi

- Osaat soittaa erityylisiä kevyen ja/tai klassisen musiikin kappaleita oman valintasi mukaan.
- Osaat nuotinlukua ja musiikin teoriaa.
- Osaat yhteissoittoa ja improvisointia.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti soittotunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Esität tunnilla tai konsertissa yhden hyvin harjoitellun kappaleen lukukaudessa.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaat soittaa eri aikakausien musiikkia tyylinmukaisesti.
- Osaat soittaa esitysmerkintöjen mukaan.
- Keksit kappaleisiin erilaisia soittotapoja (dynamiikka, artikulointi).
- Osaat soittaa vasemmalla kädellä monipuolisilla tavoilla oikean käden soittaessa melodiaa.
- Tiedät pianon kaikki oktaavialat.
- Osaat soittaa duuri- ja molliasteikkoja sekä kolmisointuja kadensseineen kahteen merkkiin asti (bb - ##).
- Ymmärrät miten tavalliset kolmi- ja nelisoinnut (duuri-, molli-, vähennetty ja ylinouseva kolmisointu, septimisointu) muodostuvat ja osaat soittaa niitä eri sävellajeissa.
- Osaat soittaa yhdessä toisen soittajan kanssa.
- Osaat improvisoida lyhyitä melodioita yksin tai toisen soittajan kanssa.

2.34. Pianonsoiton jatkokurssi 1, 4 op

Kurssi sopii useita vuosia soittaneille harrastajille, jotka ovat jo pitkällä taidoissaan. Kaikenikäiset soittajat ovat tervetulleita. Kurssilla voit kehittää edelleen soittotekniikkaasi, verryttää vanhoja taitoja ja oppia uutta. Opit soittamaan melko vaativia kevyen tai klassisen musiikin kappaleita oman valintasi mukaan. Nuotinlukutaitosi harjaantuu ja opit lisää musiikin teoriaa. Harjoittelemme myös yhteissoittoa ja improvisointia sekä korvakuulolta soittamista.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukuvuosi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Osaat soittaa erityylisiä kevyen ja/tai klassisen musiikin kappaleita oman valintasi mukaan.
- Osaat nuotinlukua ja musiikin teoriaa.
- Hallitset esitysmarkinnat sekä keskeisen musiikkisanaston.
- Osaat hahmottaa kappaleen rakenteen.
- Osaat yhteissoittoa ja improvisointia.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytyt/täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti soittotunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Osaat harjoitella uusia kappaleita itsenäisesti ja luoda niihin omia tulkintoja.
- Esität tunnilla tai konsertissa yhden hyvin harjoitellun kappaleen lukukaudessa.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaat soittaa eri aikakausien ja kevyen musiikin tyylilajien kappaleita tyylinmukaisesti.
- Osaat soittaa vaativampia klassisia tai pop- ja viihdemusiikin kappaleita (pianokoulujen taso 3).
- Osaat soittaa sointumerkeistä ja lisätä sointusäveliä oikeaan käteen melodian alle vasemman käden soittaessa bassolinjaa.
- Osaat soittaa erityylisiä helppoja säestyksiä (esim. valssi, vaihtobasso, beat, balladi murtosoinnuilla).
- Tunnistat nuotit sekä G- että F-avaimelta koko klaviatuurin alueelta.
- Osaat kaikki yleiset aika-arvot taukoineen ja osaat soittaa niitä eri rytmeissä ja tahtilajeissa.
- Osaat soittaa duuri- ja molliasteikkoja sekä kolmisointuja kadensseineen kolmeen merkkiin asti.
- Tunnistat tavallisimmat sointuasteet I, IV ja V.
- Osaat muodostaa ja soittaa perusmuotoisia ja käännettyjä kolmi- ja nelisointuja kummallakin kädellä.
- Tiedät dynamiikkaan eli äänen voimakkuusvaihteluihin liittyvät merkinnät ja osaat soveltaa niiden käyttöä soitossasi.
- Osaat artikuloida musiikkia ja kokeilla erilaisia soittotapoja omassa soitossasi.
- Osaat myös muut keskeiset musiikkitermit, kuten tempomerkinnät ja muut esitysohjeet.
- Ymmärrät kappaleen muotorakenteen (esim. ABA).
- Osaat erottaa kappaleen säkeet ja soittaa musiikkia hengittäen.
- Osaat soittaa yhdessä toisen soittajan tai laulajan kanssa.
- Osaat improvisoida melodioita yksin tai toisen soittajan kanssa.

2.35. Pianonsoiton jatkokurssi 2, 4 op

Kurssi sopii useita vuosia soittaneille harrastajille, jotka ovat jo pitkällä taidoissaan. Kaikenikäiset soittajat ovat tervetulleita. Kurssilla voit kehittää edelleen soittotekniikkaasi, verryttää vanhoja taitoja ja oppia uutta. Opit soittamaan melko vaativia kevyen tai klassisen musiikin kappaleita oman valintasi mukaan. Nuotinlukutaitosi harjaantuu ja opit lisää musiikin teoriaa. Harjoittelemme myös yhteissoittoa ja improvisointia sekä korvakuulolta soittamista.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukuvuosi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Tavoitteiden kuvaus

Jatkokurssi 1:n osaamistavoitteiden ja arviointikriteerien lisäksi:

Kurssin käytyäsi

- Osaat soittaa erityyppisiä kevyen ja/tai klassisen musiikin kappaleita oman valintasi mukaan.
- Osaat nuotinlukua ja musiikin teoriaa.
- Osaat hahmottaa kappaleen rakenteen.
- Osaat yhteissoittoa ja improvisointia.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti soittotunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Osaat harjoitella uusia kappaleita itsenäisesti ja luoda niihin omia tulkintoja.
- Esität tunnilla tai konsertissa yhden hyvin harjoitellun kappaleen lukukaudessa.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Ohjelmistoosi kuuluu eri aikakausien kappaleita (esimerkiksi barokin ja klassismin ajan pienimuotoisia tansseja, romantiikan ajan pikkukappaleita ja uudempaa musiikkia) tai erityyppisiä kevyen musiikin kappaleita.
- Osaat soittaa sointumerkeistä ja lisätä sointusäveliä oikeaan käteen myös synkopoidun melodian alle vasemman käden soittaessa bassolinjaa.
- Osaat soittaa duuri- ja molliasteikkoja sekä kolmisointuja kadensseineen neljään merkkiin asti.
- Tunnistat tavallisimmat sointuasteet I, IV ja V ja osaat laatia niiden avulla helppoja säestyksiä.
- Erotat kappaleen osat ja osaat karakterisoida ne soitossasi eri tavalla.
- Erotat kappaleen säkeet sekä niiden toistumisen ja variaatiot.
- Osaat soittaa yhdessä toisen soittajan tai laulajan kanssa.
- Osaat improvisoida melodioita sointupohjan päälle yksin tai toisen soittajan kanssa.

2.36. Pianonsoiton jatkokurssi 3, 4 op

Kurssi sopii useita vuosia soittaneille harrastajille, jotka ovat jo pitkällä taidoissaan. Kaikenikäiset soittajat ovat tervetulleita. Kurssilla voit kehittää edelleen soittotekniikkaasi, verryyttää vanhoja taitoja ja oppia uutta. Opit soittamaan melko vaativia kevyen tai klassisen musiikin kappaleita oman valintasi mukaan. Nuotinlukutaitosi harjaantuu ja opit lisää musiikin teoriaa. Harjoittelemme myös yhteissoittoa ja improvisointia sekä korvakuulolta soittamista.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukuvuosi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Tavoitteiden kuvaus

Jatkokurssi 2:n osaamistavoitteiden ja arviointikriteerien lisäksi:

Kurssin käytyäsi

- Osaat soittaa erityylisiä kevyen ja/tai klassisen musiikin kappaleita oman valintasi mukaan.
- Osaat nuotinlukua ja musiikin teoriaa.
- Osaat hahmottaa kappaleen rakenteen.
- Osaat yhteissoittoa ja improvisointia.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/täydennettävä.
- Käyt aktiivisesti soittotunneilla ja harjoittelet säännöllisesti kotona.
- Osaat harjoitella uusia kappaleita itsenäisesti ja luoda niihin omia tulkintoja.
- Esität tunnilla tai konsertissa yhden hyvin harjoitellun kappaleen lukukaudessa.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Soitat myös pitempiä kappaleita eri aikakausilta (esim. barokin ajan preludeja ja klassismin sonatiineja) tai laajamuotoisia kevyen musiikin kappaleita.
- Osaat soittaa duuri- ja molliasteikkoja sekä kolmisointuja kadensseineen kuuteen merkkiin asti.
- Osaat ja tunnistat sävellajit.
- Ymmärrät kvinttiympyrän.
- Tunnistat kaikki sointuasteet ja osaat soittaa esimerkiksi sointukulkuja I-II-V-I tai I-VI-II-V-I.
- Osaat muodostaa ja soittaa myös erikoisempia kolmi- ja nelisointuja (esim. sus4, dim7, 6, maj7, add9).
- Ymmärrät myös laajempia muotorakenteita (esim. rondo tai sonaattimuoto tai kevyen musiikin rakenne, jonka osia ovat esim. intro, säkeistö, välisoitto, kertosäe ja outro).
- Osaat soittaa yhdessä toisen soittajan tai laulajan kanssa.
- Osaat improvisoida melodioita sointupohjan päälle yksin tai toisen soittajan kanssa.

2.37. Rumpujensoiton alkeiskurssi, 2 op

Rumpujensoiton alkeiskurssi on sinulle, joka tahdot oppia rumpujensoiton alkeita tai haluat kerrata aiemmin oppimaasi. Aiempaa rumpujensoittokokemusta ei tarvita. Kurssilla opit mm. rumpujensoiton ergonomian perusteita, rennon kapulaotteen ja soittamaan nuoteista yksinkertaisia virvelirumpuharjoituksia. Kurssilla käytämme apuna Risto Skrikberg: Harjoitellen rumpaliksi -kirjaa.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukuvuosi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Soitat erilaisia alkeisharjoituksia ohjeistuksen mukaisesti
- Tiedät alkeet rumpujensoiton ergonomiasta ja soittimen huollosta
- Osaat lukea virvelirummulle kirjoitettuja nuotteja
- Osaat yhteissoiton ja improvisaation alkeita

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/täydennettävä.
- Aktiivinen osallistuminen lähiopetukseen ja oma harjoittelu.
- Teet soittotehtävät ja muut tehtävät tunnilla.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaat rennon kapulaotteen ja löytää kapulan tasapainopisteen.
- Osaat korkeasta korkeaan, korkeasta matalaan, matalasta matalaan ja matalasta korkeaan -lyönnit.
- Osaat yksinkertaiset käsijärjestykset.
- Osaat pitää tasaisen pulssin.
- Istut rennosti alaselkää hyvässä ryhdissä ja hartiat rentoina.
- Hengität luontevasti.
- Pidät jalat luontevasti lattiassa.
- Osaat virvelirummun virittämisen ja huollon alkeet.
- Asetat nuottitelineen oikeaan kohtaan ja oikealle korkeudelle.
- Osaat nuottien ja taukojen aika-arvot: ¼-, ½-, pisteellinen ½- ja kokonuotti sekä 1/8-, 1/16- ja pisteellinen ¼-nuotti.
- Soitat yhdessä opettajan kanssa virvelirummulla alkeistasoisia duettoja.
- Osaat improvisoida tempossa metronomin tahdissa.

2.38. Rumpujensoiton peruskurssi, 3,5 op

Rumpujensoiton peruskurssi on sinulle, joka harjoittelet rumpujensoiton perustaitoja tai haluat syventää aiemmin oppimaasi. Kurssilla opit soittamaan erilaisia komppeja rumpusetillä ja lukemaan rumpusetille kirjoitettuja nuotteja. Kurssilla käytämme kirjoja Leevi Leppänen: Rokkaavat rummut, Tommy Igoe: Groove Essentials 1.0 ja Charley Wilcoxon: All-American Drummer.

Opintopisteiden suorittamiseen menee aikaa keskimäärin yksi lukuvuosi. Aika voi vaihdella opiskelijan lähtötason ja etenemisen mukaan.

Opetuksen tavoitteet

Kurssin käytyäsi

- Soitat erilaisia perusharjoituksia ohjeistuksen mukaisesti
- Huollat rumpuja asianmukaisesti
- Soitat rumpuja nuoteista
- Improvisoit bassorumpuvariaatioita ja fillejä.
- Soitat rumpuharjoituksia ja helpohkoja kappaleita musiikin tyyliin mukaisesti ja harjoittelet yhteissoittoa.

Keskeiset sisällöt

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

- Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/täydennettävä.
- Aktiivinen osallistuminen lähiopetukseen ja oma harjoittelu.
- Teet soittotehtävät ja muut tehtävät tunnilla.
- Arvioit itse omaa osaamistasi.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Soitat ergonomisesti oikeassa asennossa luontevilla liikeradoilla: olkapää ja käsivarret rentoina, ryhdikkäästi istuen, hyvässä tasapainossa myös pedaaleja soittaessa.
- Käytät jotain seuraavista kapulaotteista: German grip, French grip, American grip.
- Soitat rudimentteja hitaassa tempossa: single stroke roll, double stroke roll, paradiddle, buzz roll ja flam-lyönnit.
- Osaat vaihtaa rumpujen kalvot ja osaat rumpujen virityksen perusteet.
- Tunnistat, millä viivastolla hi-hat, virvelirumpu ja bassorumpu sijaitsevat sekä millä merkinnällä ne on merkitty.
- Soitat "perusbeat"-komppeja 1/8-bassorumpuvariaatioilla nuottia seuraten.
- Soitat nuoteista 12/8-triolikompeja.
- Soitat myös fillejä rumpusetillä.
- Osaat improvisoida beat-komppiin erilaisia bassovariaatioita ja fillejä musiikin mukana soittaessasi.
- Osaat soittaa perusbeat-komppia äänitteeltä kuuluvan musiikin mukana.
- Osaat soittaa yhdessä muiden kanssa.